

Entreprenörsnytt

Oktober 2023

Redo att implementera
stamkoder i skördare

Paulius tog steget att starta eget
skogsvårdsföretag

Entreprenörsnytt blir digital

Påminnelse om att sprida ordet vidare

I Entreprenörsnytt samlar vi information som är viktig att känna till för dig som arbetar som entreprenör hos oss på Södra. Fysisk tidning och PDF-fil skickas till den som äger företaget, men vi önskar givetvis att ni sprider informationen vidare till övriga medarbetare, så att alla blir delaktiga.

Tack på förhand!

Digitalisering, säkerhet och naturvård i fokus

Hösten är här och efter en sommar med först torka, sedan mycket regn och en avslutning med sommarvärme igen, går det nu definitivt mot mörkare och kallare tider och därmed dags för vårt höstnummer av Entreprenörsnytt. Detta är den näst sista tidningen i pappersformat som vi kommer att ge ut för från och med 2024 går vi över till digital information i form av nyhetsbrev som mailas ut. Vi ser flera fördelar som till exempel att entreprenörsföretagens medarbetare själva kan anmäla intresse att finnas med på sändlistan och därmed få informationen direkt från oss på Södra, vilket gör att ägarna slipper att maila ut till era medarbetare. **MEN vi behöver er hjälp att skicka ut detta och nästa nummer till era anställda så de själva kan anmäla intresse. Tack på förhand!** Dessutom kan vi som gör Entreprenörsnytt följa upp i vilken mån olika artiklar blir lästa och därmed få en bättre uppfattning av vad ni anser vara intressanta artiklar och därmed kunna utforma Entreprenörsnytt i den riktning ni önskar.

Säkerhetsarbetet har hög prioritet för Södra och vi kommer framöver att vilja lyfta arbetsmiljö och säkerhet med er på olika sätt. Vi genomför under hösten en digital utbildning för alla entreprenörsföretag inom avverkning och skogsvård för att öka kunskapen i området och bidra till ett stärkt arbetsmiljöarbete. På temat säkerhet tar vi också upp vikten av att säkert kunna transportera virke på våra skogsbilvägar som har någon form av bro. Södra

kommer att göra skogsägarna uppmärksamma på vikten av att underhålla och se över standarden för att undvika olyckor, men vi uppskattar även er hjälp att identifiera riskerna med dåliga broar.

Ni får också följa med till ett nystartat skogsvårdsföretag och läsa om Paulius från Litauen som först började arbeta i Sverige som anställd för att sedan starta eget. Läs om vilka utmaningar han har stött på, vilka är drivkrafterna och hur fungerar samarbetet med Södra.

Naturvård är alltid aktuellt och så även i detta nummer där ni kan läsa om de nya målbildsutbildningarna som är på gång, hur vi kan utveckla digitala stöd för bättre miljöhänsyn vid avverkning och vad man ska tänka på vid avverkning av granbarkborreträ.

Trevlig läsning!

Magnus Petersson
Skogsbrukschef

Obligatorisk arbetsmiljöutbildning för entreprenörer i höst

Entreprenörer som har avtal med Södra inom skogsvård och avverkning ska under mitten av november till mitten av december gå en obligatorisk arbetsmiljöutbildning.

-Säkerhet och hälsa är alltid i Södras fokus. Det är därför viktigt att lyfta fram dessa frågor och öka kunskapen kring vad som är viktigt att känna till som företagare, säger Joel Persson, skogsteknisk chef.

Arbetsmiljöutbildningen heter ”En säkrare skogsentreprenad” och genomförs av föreningen SaS, Säker arbetsmiljö Sverige – som idag även hanterar arbetsmiljöfrågorna åt LRF och Gröna arbetsgivare.

- Upplägget är tilltalande då det är digitalt och komprimerat. Det finns också möjlighet att ställa frågor utifrån entreprenörens eget perspektiv och behov. Kursanordnaren är även tillgänglig för frågor efter

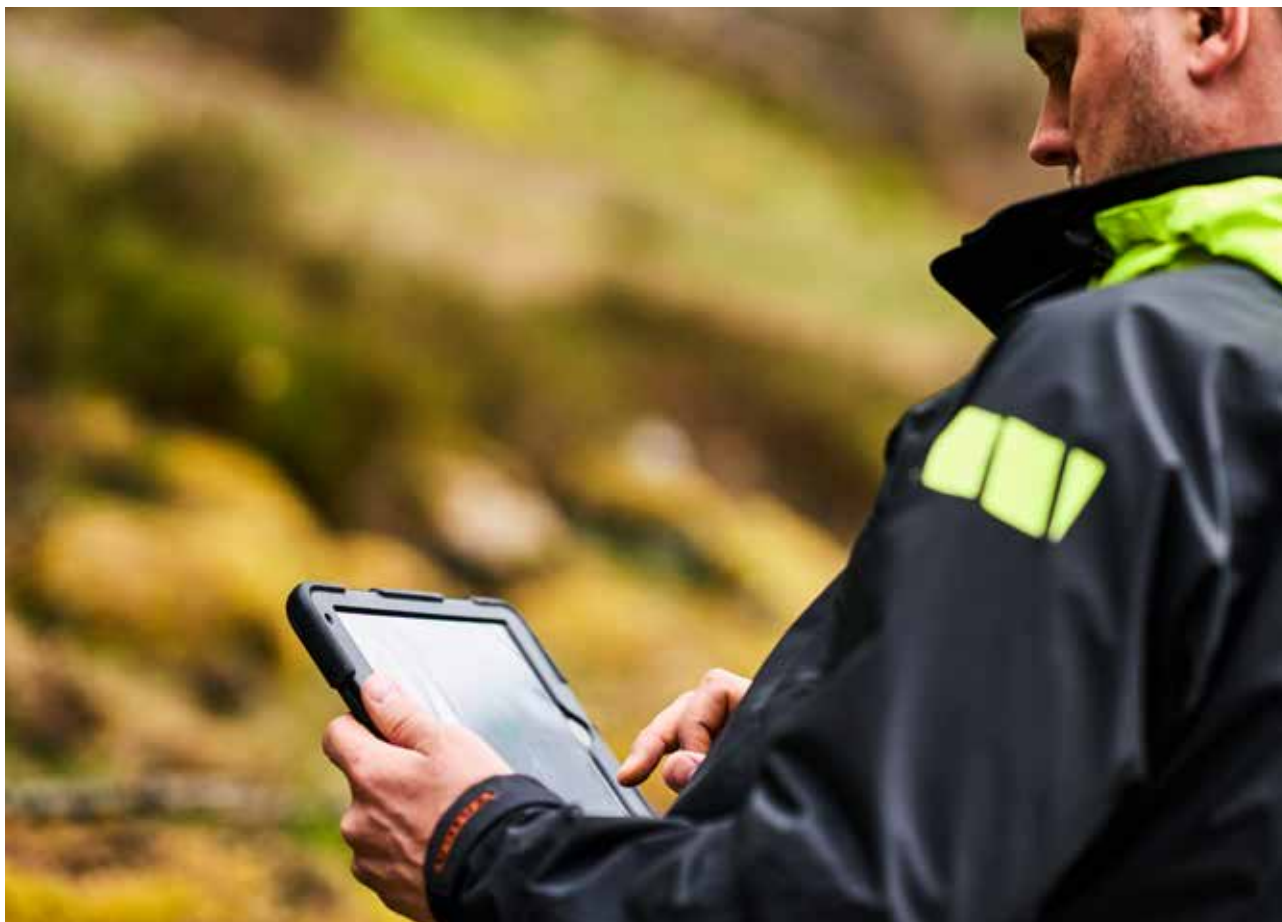
utbildningen, då det kan dyka upp tankar och funderingar om hur man själv kan gå vidare i sitt företag. Utbildningen är kostnadsfri och genomförs digitalt på Teams. Tidsåtgången är cirka två timmar. Alla entreprenörer kommer att få besked av respektive produktionsledare och skogsvårdsledare, som sedan bokar in tiderna, säger Joel.

Har du tidigare gått utbildningen i Skogsentreprenörernas (SE) regi alternativt för någon annan uppdragsgivare så behöver du inte gå igen. Syftet med utbildningen är att ge dig kunskap och verktyg för att skapa en säker, trivsamt och attraktiv arbetsplats som klarar myndigheternas lagar och krav.

KUR SINNEHÅLL

- Ansvar, arbetsmiljölagen och föreskrifter.
- Systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM – vad är det?
- Skyddsronder, handlingsplaner, riskbedömning och checklistor.
- Anmälan av tillbud och arbetsskador.
- Arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal.
- Hur man kommer igång.
- Mallar, hjälpmedel och dokumentation.

Naturhänsyn i granbarkborreskogen

Upparbetning av angripet virke syftar till att rädda virkesvärden och minska riskerna för vidare barkborreangrepp. Samtidigt måste vi vara varsamma med områden som har höga naturvärden men även tänka på hur vi hanterar den generella hänsynen i produktionsbestånden.

Krav enligt skogsvårdslagen är att ta hand om eller oskadliggöra färsk barrved (tall och gran) om volymen överstiger 5 m³sk inom ett hektar. Men när det gäller bekämpningsområden är siffran 3 m³sk inom ett hektar. Gran är skogsskyddsfarlig så länge barken är färsk eller den håller utvecklingsstadier av nya insekter och/eller färdigutvecklade insekter (det finns granbarkborrar i barken). När merparten av barken på granen har trillat av och det har gått in rejält med lagringsröta i stammen och trädet är riktigt torrt så är det inte längre skyddsfarligt ur skogsskyddssynpunkt. Äldre dödved (1 år) ska lämnas kvar enligt skogscertifieringen. Det kan vara svårt att avgöra hur länge trädet varit dött. En regel är att lämna kvar träd där merparten av barken trillat av. Om det finns risk att stående döda träd ramlar omkull och kan orsaka skador eller fara så rekommenderas dessa träd att kapas till högstubbar eller fällas, hela stammen ska lämnas kvar i skogen.

Död ved lever är ett begrepp som är välkänt. Många arter trivs i den döda veden, både insekter och fåglar. Ökar vi mängden död ved i skogen så ger det en mer mångfald i skogen och den ger oss även en del fienden till granbarkborren. Tre fiender till granbarkborren är Styltflugor, myrbaggen och parasitstekeln.

Det är också viktigt att lämna biologiskt viktiga granar. Exempel på detta kan vara granar med tydliga märken av hackspett i veden och ved som är solblekt eller har

torksprickor. Det är också viktigt att lämna grovgreniga träd och senvuxna träd.

Randbarkning är ett sätt att motverka insektsangrepp på färsk granved. Om enstaka träd inte går att transportera ut ur skogen är det viktigt för skogsskyddet att de barkas. Då torkar barken ut och därmed oskadliggörs granbarkborrens yngelmateriel. Randbarkningen genomförs genom att göra ränder med motorsåg så att endast smala remsor på cirka 7–10 centimeter av bark finns kvar.

VIKTIGT ATT TÄNKA PÅ

- Färsk granar som är angripna av granbarkborre upparbetas, alternativt randbarkas.
- Ingen bortförel av virke får ske i nyckelbiotoper, objekt med naturvärde, formellt skyddade områden och Natura 2000-områden utan att först samråda med Skogsstyrelsen.
- I naturvårdsavsättningar NO och NS (som ej är nyckelbiotop, objekt med naturvärde eller formellt skyddade) bör färsk gran angripna av granbarkborre upparbetas alternativt randbarkas.
- Planera och genomför alltid transporter så att skador på mark, vatten och kulturmiljöer undviks.

Nysatsning på Målbildsutbildningar

I slutet av augusti gick startskottet för en ny utbildningsatsning i Målbilder för god miljöhänsyn. Tanken är att ni entreprenörer som är aktiva inom i första hand avverkning men även i vissa fall skogsvård och bränslehantering, ska gå utbildningen tillsammans med VO-anställda. Utbildningarna kommer att hållas lokalt ute på verksamhetsområdena under hösten 2023 och våren 2024. Liknande utbildningsatsningar har tidigare genomförts under 2014 och 2016.

Målet är att ni efter genomförd utbildningen ska känna er mer trygga i hur miljöhänsyn praktiskt bör tas, vilket ska leda till mer funktionell och effektiv miljöhänsyn.

De som ska leda dessa utbildningar träffades under ett par dagar på Vallerstad gård utanför Värnamo, för att utbildas i och skapa samstämmighet kring Målbilder för god miljöhänsyn. Under dagarna diskuterades bland annat målbilder för hänsynskrävande biotoper, kantzoner mot vatten, kulturmiljöer och hänsyn till friluftsliv och rekreation.

Jan-Åke Melkstam,
skogsinspektor
i Tranås
verksamhets-
område

"- Målbildsutbildningen var både intressant och utvecklande. Med det stora miljöfokus som finns kring skogsbruket och de åtgärder som vi inför så känns det nödvändigt att vi tar en bra hänsyn. Vi har redan tagit stora steg framåt men vi kan bli ännu bättre! Med mer kunskap hos oss inspektorer och tillsammans med duktiga och intresserade entreprenörer så blir vi ännu bättre".

MÅLBILDER FÖR GOD MILJÖHÄNSYN

Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn ger vägledning om hur miljöhänsyn bör tas vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder i produktions-skog. Målbilderna är framtagna i bred samverkan inom skogssektorn och Södra står bakom arbetet. Målbilderna är en vägledning och bör användas på ett sätt som anpassas till förhållandena i det aktuella området.

Den som vill söka mer information om framtagna Målbilder för god miljöhänsyn hittar ytterligare information på Skogsstyrelsens hemsida, skanna QR-koden nedan.

Paulius tog steget att starta eget skogsvårdsföretag

Skogsbruket är beroende av utländsk arbetskraft, i första hand arbetar de utländska medarbetarna i skogsvårdsföretag. Men det finns också de som tagit steget att starta eget företag och rekryterar från sina hemländer. Paulius Bartusevicius, är en av dem. Den 1 januari i år startade han Bartus Service AB, efter att ha arbetat som anställd sedan 2008.

Som 20-åring såg Paulius en annons om ett sommarjobb med plantering i Sverige. Han bestämde sig för att ta jobbet hos Skogsvårdsbolaget och det blev starten på ett nytt liv i Sverige. Under åren 2008–2014 arbetade han åtta-nio månader om året i Sverige och tillbringade övrig tid i Litauen. 2014 fick han en fast heltidsanställning på Skogsvårdsbolaget och han och flickvännen som precis hade studerat klart valde att flytta till Sverige.

-Hon hade varit med mig i Sverige många gånger och trivdes här. 2015 gifte vi oss och köpte hus i Kinnared och 2016 kom första barnet, säger Paulius.

Under 2018 avancerade Paulius och blev arbetsledare.

- Det största problemet var språket. När jag blev arbetsledare var jag tvungen att prata svenska eftersom många skogsägare inte vill prata engelska. Jag gick några svenska-kurser, men har lärt mig till 90 procent på egen hand, säger Paulius.

Med tiden kände Paulius att han ville utvecklas och göra något mer och de möjligheterna fanns inte i företaget han arbetade. Han började därför att fundera över att starta eget. Hösten 2022 fattade han beslutet och startade företaget Bartus Service AB den 1 januari.

Företaget erbjuder allt inom skogsvård men även trädgårdstjänster.

Paulius har arbetat med Södra under alla år hos Skogsvårdsbolaget och hade goda erfarenheter. När Södra gjorde en ny upphandling skickade Paulius in och fick uppdraget. Idag står Södra för 90 procent av uppdragen och han arbetar i området Gislaved och Oskarström. I övrigt utför de trädgårdstjänster åt privatpersoner.

- Jag har fem medarbetare, fyra av dem följde med mig från min förra arbetsgivare och jag har anställt en ny. Det är svårt att hitta ny arbetskraft. Sedan 2019 har lönerna i

Litauen gått upp med 50 procent och dessutom är kronan låg mot euron. Det innebär att löneskillnaden inte är så stor längre. Det är fortfarande bättre betalt här men samtidigt är levnadskostnaderna också högre, säger Paulius.

Paulius tycker det har fungerat bra att starta företaget, givetvis är det mycket papper och byråkrati, men han har fått god hjälp av en redovisningsfirma i Göteborg.

-Det finns mycket hjälp att få, jag hade också fördel att jag hade alla utbildningar genom min förra arbetsgivare, säger Paulius.

Paulius sköter det administrativa och all planering och jobbar inte praktiskt längre, bara någon enstaka gång om det saknas personal.

- Samarbetet med Södra fungerar bra, teknikutvecklingen med appar är till stor hjälp. När jag började fanns allt på papper. Det som kan bli bättre är att mer fullödiga information finns på trakterna. Jag måste alltid ringa markägaren innan vi åker på uppdraget och ibland får man inte tag på markägaren, då måste jag dubbelkolla med inspektör och det är något särskilt kring uppdraget. Ibland kan vi komma ut och det finns en vägbom som inte står i trakten och vi får inte kontakt med markägaren. Det kostar tid och pengar. Med mer information i trakter kan samtalstiden minskas, berättar Paulius.

Paulius är nöjd med sitt val att starta eget.

- Det är mycket arbete, så här i början. Men jag trivs med friheten, jag är inte inlåst mellan 7-16, utan kan styra min tid själv. Givetvis hoppas jag att på sikt kunna tjäna mer än vad jag gjorde som anställd, nu i början har jag dock många uppstartskostnader för bil och utrustning. Men på det hela taget är jag mycket nöjd med tillvaron och kan tipsa andra om att våga ta steget, säger Paulius.

Södra byter affärssystem

Vid årsskiftet 2023/2024 genomför Södra ett byte av affärssystem för att skapa en koncernövergripande och framtidssäkrad affärsstyrning som möjliggör effektivitet, enkelhet och flexibilitet i våra arbetssätt och är baserad på lättillgänglig, korrekta och gemensamma data.

Systembytet kommer säkerligen innebära en tillfällig utmaning för verksamheten, men Södra kommer göra allt för att det ska gå så smidigt som möjligt. Vi ber dig som entreprenör och transportör att ha överseende och hjälpa oss med det du kan bidra med.

FÖRÄNDRINGAR FÖR DIG SOM ENTREPRENÖR OCH TRANSPORTÖR

- Som en del i systembytet har Södra byggt en ny funktion för virkesanmälan till åkeri. Funktionen bygger i hög grad på en automatiserad virkesanmälan baserad på de uppgifter som skickas i skotarrapporterna.
  - o I dagens virkesanmälan finns en begränsning som innebär att man kan skotarrapportera virke på maximalt fem upplagsplatser per virkesorder. Begränsningen försvinner när Södras nya virkesanmälan driftsätts.
  - o För att dra maximal nytta av den nya virkesanmälan ökar kravet på korrekt genomförda skotarrapporter.
- Med systemleveransen förenklar och förtydligar Södra även hanteringen av OIN-filer till dig som avverkningsentreprenör. Den nya lösningen för administration av OIN-fil innebär att du hämtar OIN-filen direkt i ruttplanen i Produktionsportalen på varje trakttdirektiv.
- Ekonomiska rutiner förändras - Södras inköpsavdelning kommer göra ett separat utskick om förändringar av Södras ekonomiska rutiner till våra transportörer. Detta kommer avse rutiner för avräkningar, tankning och vissa ersättningar
- Funktionen att skapa faktura direkt till skogsägaren i Produktionsportalen kommer försvinna. Framöver kommer alla fakturor till skogsägarna gå via trakttdirektiven. Möjligheten att skapa en direktfaktura till Södras verksamhetsområden kommer att finnas kvar och i de fall den ska vidare till en skogsägare ansvarar Södra för vidare administration.

VI HÅLLER DIG INFORMERAD

Vår ambition är att entreprenörer och transportörer ska vara välinformerade om systembytet och hur det påverkar arbetet. Produktionsledare och skogsvårdsledare ansvarar för att skogsentreprenörerna får nödvändig information och Team skogsteknik tillsammans med biobränslelogistikern kommer ansvara för motsvarande till våra skogs-, cellulosa- och biobränsletransportörer.

Mer information om systembytet kommer i nästa nummer av Entreprenörsnytt.

Medlemmar uppmanas att se över sina broar

Södra uppmanar nu medlemmarna att se över sina broar. Det är medlemmen/väghållaren som har det juridiska ansvaret för att bron håller för det som den är avsedd för.

Det finns många broar i Sverige och de är nödvändiga för att vi ska ta oss fram i vårt vattenrika skogslandskap. Vid en inventering som genomfördes av Skogsstyrelsen på 1990-talet registrerades cirka 4 700 broar i det enskilda skogsbilsvägnätet.

- Vi påminner nu medlemmarna om att det är de som väghållare som är ansvariga för att både vägen och bron är i bra skick och håller för transporten. Chaufförer och entreprenörer ska kunna vara helt trygga när de använder bron, säger Joel Persson, chef Skogsteknik.

Skogsstyrelsens inventering av brobeståndet från 1990-talet visar att omkring 1 500 av broarna i det enskilda vägnätet var i så dåligt skick att de inte skulle klara ett fullastat virkesfordon utan risk för skada.

- Siffrorna är visserligen flera decennier gamla, men det är inte sannolikt att tillståndet är bättre idag, säger Joel.

Att det finns många broar i dåligt skick visar sig att det varje år sker tillbud eller olyckor på grund av broar som rasar i samband med överfart.

- Det blir allt vanligare med incidenter eller olyckor kopplade till broar som inte håller för transporter. Många broar byggdes på 1970- och

1980-talet i samband med att kunde få statligt bidrag för att bygga ut det enskilda vägnätet. Underhållet på många av broarna är dock eftersatt, säger Joel.

Under 2022 rapporterades det om sex broar som havererade på det enskilda skogsbilsvägnätet i Sverige. Händelserna har förutom materiella skador på broar och fordon också skapat mycket riskfyllda situationer för förare och även annan personal i samband med bärgningsarbetet. Det är ren tur att ingen person kommit till skada.

En av dessa sex broar var placerad på en av Södras medlemsfastigheter och den rasade i samband med en timmertransport. När ekipaget tog sig över bron brast det och släpet till timmerbilen välte ner från bron.

Brokonstruktionen i sig var det inget fel på, utan raset bottnade troligtvis i eftersatt underhåll och hade kunnat undvikas genom en regelbunden besiktning för att kunna sätta in rätt underhållsåtgärder i tid.

Pelle Knutsson är delägare i åkeriet Bröderna Knutsson vars släp välte.

- Vi har transporterat virke med våra bilar sedan 1988, och har aldrig

Joel Persson, chef Skogsteknik.

varit med om att en bro har brutit – förrän nu. Turligt nog kom ingen till skada. Chauffören hann precis komma över bron med lastbilen när vagnen tippade och blev till skrot.

- Fram till det här hände trodde jag att om skogsbilvägen hade högsta klass så hade även bron det. Så borde det vara, men så är det inte. Därför är det bra att Södra nu påminner medlemmarna om vilket ansvar de har samt uppmanar dem om att skaffa mer kunskap om vilka regler som gäller och kontrollera skicket på bron, säger Pelle Knutsson.

Efter händelsen har Södra tagit fram en ny informationsbroschyr som kortfattat beskriver vad man ska tänka på när man har en bro på sin fastighet. Syftet är att öka kunskapen och medvetenheten kring broar och att alltid ha fokus på säkerheten. Broschyren finns att ladda ner digitalt på sodra.com/skogsbilvagnar. Där finns även andra broschyrer samlade kopplat till standarder och rekommendationer för skogsbilvägar. Önskar man få tryckta exemplar av Södras informationsbroschyrer för att kunna ha till hands i sin verksamhet så tar man kontakt med sin ordinarie kontaktperson på Södra för beställning.

- Vi ser gärna att även våra entreprenörer och åkerier hjälper till att sprida informationen till berörda skogsägare och väghållare, tillsammans kan vi öka kunskapen och medvetenheten kring dessa viktiga frågor genom att vi alla kan ge och utgå från samma information, säger Joel.

Redo att implementera stamkoder i skördare

Projektet digital naturvård och att registrera stamkoder är nu i gång och redo att implementeras i skördare på Södra. Sedan i våras finns ett nytt kartskikt ”skördardata” i entreprenörsappen där man kan se de stamkoder som registreras från skördare. Trycker man på en stamkod i kartan får man upp mer information om trädslag, höjd och diameter.

För att se registrerade stamkoder under en pågående avverkning krävs att HPR-fil skickats och att man uppdaterat trakttdirektivet. Hos vissa tillverkare och systemversioner kan man även se stamkoder direkt i maskin-gis.

Det är i dagsläget många skördare som redan börjat registrera stamkoder då man ser stora fördelar med den kontroll man får i utfört arbete och lämnad hänsyn.

För Södra är registreringen av stamkoder och lämnad hänsyn viktig information för våra revisorer men också för våra löpande uppföljningar. Vi får uppgifter som skapar en starkare produkt från Södra och som kan ge Södras kunder viktig information i affärer med sina slutkunder.

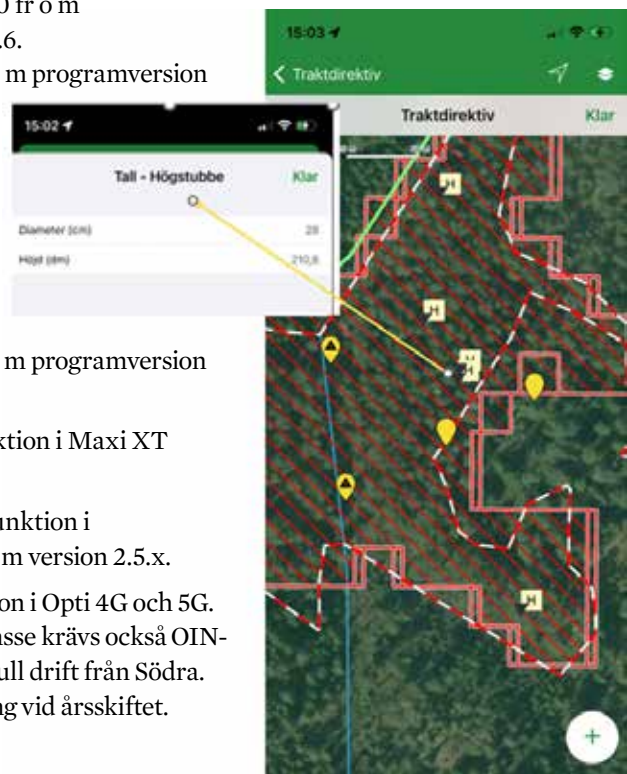
Planen är nu att implementera stamkodsregistrering på alla skördare hos Södra. Stamkoderna har alla skördare fått via SPI-filen, skulle någon sakna dessa kan ni kontakta er produktionsledare eller apteringspecialist.

Produktionsledarna kommer kontakta er och informera om hur ni går till väga för att komma igång. Vi har vissa instruktioner från maskintillverkarna att ge ut, för ytterligare frågor kring funktioner och inställningar i maskinen hänvisar vi till maskintillverkarnas tekniker.

Beroende på maskinmärke har tillverkarna olika krav på programversion för att de ska ha funktion för stamkodsregistrering.

Tillverkarna har stöd för stamkodsregistrering enligt:

- Dasa Forester H70 fr o m programversion 1.6.
  - o För Rottne fr o m programversion 202.1.64.01.
- o För Ecolog fr o m programversion 1.7.1.2.
- Komatsu har funktion i Maxi XT och MX.
- John Deere har funktion i TimberMatic fr o m version 2.5.x.
- Ponsse har funktion i Opti 4G och 5G. För funktion i Ponsse krävs också OIN-fil vilket inte är i full drift från Södra. Planeras vara igång vid årsskiftet.

Hänsyn vid föryngringsavverkning

– en gammal broschyr i ny tappning

Sedan många år har Södra haft broschyren *Hänsyn vid avverkning* som ett viktigt underlag för både entreprenörer och fältpersonal. Under året har en översyn gjorts av broschyren som nu är färdig och har fått namnet *Hänsyn vid föryngringsavverkning*. Broschyren beskriver den viktigaste hänsynen som ska tas vid föryngringsavverkning med trakthyggesbruk i bestånd med generell hänsyn.

Innehållet är en sammanfattning av de krav, riktlinjer och målsättningar som finns i de gemensamma Målbilderna för god miljöhänsyn och standardkraven i PEFC och FSC®. Broschyren vänder sig till avverkningslag, förröjare och Södras fältpersonal, samt skogsägare som vill fördjupa sig i ämnet. Gallring tas inte upp i den nya broschyren, *Hänsyn vid gallring* är under framtagande.

Utöver att broschyren nu är uppdaterad angående certifieringsreglerna och det senaste från *Målbilderna för god miljöhänsyn* finns det en del nyheter och saker som lyfts fram mer. Till exempel användandet av kulturstubbar vid forn- och kulturlämningar och särskilda regler som gäller vid föryngringsavverkning i ek- och bokbestånd.

Till broschyren

PLANERA EN SMART HÄNSYN

Något som särskilt lyfts i den nya broschyren är vad man ska tänka på för att få till en smart hänsyn, som ger mycket naturvårdsnytta och som samtidigt möjliggör en effektiv produktion. Både skogsinspektorn och den som ska utföra avverkning och förröjning har ett ansvar för att planera hänsynen. Inspektorn har ansvar för traktdirektivet, om inte annat är avtalat, men alla i kedjan uppmanas att komplettera om mer hänsyn upptäcks.

Att tänka på:

- Planera först den tvingande hänsynen enligt *Målbilderna för god miljöhänsyn*, så som hänsynskrävande biotoper, kantzoner, hänsyn till forn- och kulturlämningar och social hänsyn. Detta är skogsinspektorns ansvar.
- Gör mer hänsyn på trakten om det behövs, exempelvis för att nå upp till:
  - Minst 10 träd per ha (hänsynskrävande biotoper och kantzoner räknas inte om >4 ha).
  - Kalytesbegränsning: Oavsett var du står på den avverkade ytan ska det inte vara längre än 70 m till något objekt som bryter av synintrycket.

Hänsyn och skötsel vid föryngringsavverkning PG Anpassat till naturvärdena i landskapet och med spridningskorridorer

Föryngringsavverkning med generell hänsyn, där hänsynen har anpassats efter naturvärdena i landskapet. Spridningskorridorer har skapats av brynmiljöer mot åkern och vägen, vilket dessutom förstärker naturvärdena i närliggande NS-bestånd. Hur den hänsyn som lämnas ska skötas eller inte skötas i samband med föryngringsavverkningen finns beskrivet i bilden. Vid skapande av brynmiljö längs vägen, väg även in behovet av framtida avlägg.

- Forskning visar att samlad naturhänsyn i tydliga ytor oftast ger mer naturvårdsnytta. Koncentrera därför hänsynen, med undantag av:

- Om kalytesbegränsning behövs.
- Tvingande hänsyn som är spridd ska vara kvar, exempelvis naturvårdsträd och torrträd. Ska utvecklingsträd sparas bör det göras i anslutning till den redan spridda tvingande hänsynen.
- Önskemål från markägaren om att ha spridd hänsyn.
- Anpassningar till andra sociala värden.
- Att sprida hänsynen kan även vara en anpassning till speciella artförekomster på platsen.

- Om det är motiverat att ställa mer hänsyn på trakten, utgå från följande steg:

1. Finns det några naturvärden i beståndet/angränsande bestånd som är lämpliga att förstärka? Exempel:
En trädgrupp med löv lämnas i ett fuktigare parti på trakten, för att förstärka den hänsynskrävande

biotop med al som finns i beståndet intill.

2. Vad finns det för prioriterade naturvärden och trädslag i landskapet i övrigt och går de att förstärka på trakten?
Exempel:
Ädelövsskogar av ek- och bok är prioriterade i landskapet, därför lämnas trädgrupper, utvecklingsträd, högstubbar och grova toppar av ädellövträd.
3. Därutöver gäller generellt att prioritera:
  - a. Ädla lövträd och asp.
  - b. Andra lövträd och tall.
  - Försök skapa sammanhängande stråk av liknande hänsyn, för att skapa spridningskorridorer för olika arter. De kan då lättare ha genetiskt utbyte, vilket är en förutsättning för deras överlevnad på sikt. Spridningsvägarna kan vara kantzoner längs sjöar, vattendrag och våtmarker, men även brynmiljöer mot öppen mark som jordbruksmark och längs vägar. På så sätt får vi en smart hänsyn i landskapet.

SKÖTSEL AV HÄNSYN

En röd tråd genom den nya broschyren är om och hur den hänsyn som lämnas ska skötas i samband med avverkningstillfället.

- Både detaljhänsyn och hänsynsytor kan utgöra "mini-NO" eller "mini-NS", och alltså gynnas av orördhet eller skötsel.
- Skötseln av lämnad hänsyn ska:
  - Förstärka eller nyskapa naturvärden.
  - Bevara kulturmiljövärden.
  - Vid föryngringsavverkning kan den lämnade naturhänsynen bli viktig som tillflyktsort för fåglar och andra djur när det blir öppet runtomkring.
  - Genomför naturvårdande skötsel om naturvärdena på ytan är hotade/verkligen gynnas av åtgärden.
  - Framtida behov av skötsel får genomföras senare i omloppstiden av beståndet.
  - Främmande trädslag tas bort om de finns i hänsynsytor och kantzoner.

Entreprenörnytt blir digital

För att kunna ge dig som entreprenör, åkeriägare eller medarbetare aktuella nyheter och relevant information från Södra på ett effektivt sätt blir Entreprenörnytt från årsskiftet ett digitalt nyhetsbrev.

Förändringen ger Södra större möjligheter att följa upp hur många mottagare som tar del av innehållet och vad man väljer att läsa. Utifrån den informationen kan vi anpassa innehållet att bli mer tilltalande. Vi får också en större flexibilitet i när och hur ofta vi skickar ut Entreprenörnytt. Dessutom hoppas vi att det underlättar för er som tar del av innehållet att det skickas direkt till alla ägare och medarbetare, utan mellanhand.

Från och med årsskiftet kommer Entreprenörnytt att bli ett digitalt nyhetsbrev och du som har ett avtal med Södra kommer automatiskt att få ta del av Entreprenörnytt. Som anställd har du också möjlighet att få Entreprenörnytt digitalt, men då måste du anmäla dig som mottagare på sidan www.sodra.com/entreprenorsinformation.

På samma sida kommer du framöver också kunna ta del av aktuella upphandlingar, viktiga dokument och annan information som är intressant för dig som entreprenör och åkeriägare.

- Entreprenörnytt blir digital från och med 2024.
- Företag som har avtal med Södra får nyhetsbrev automatiskt.
- Medarbetare i företagen kan anmäla sig som mottagare och få nyhetsbrev direkt till sin mejladress.

Anmäl dig via
sodra.com/entreprenorsinformation
eller QR-koden

KONTAKTINFORMATION

Södra Skog, Skogsudden, 351 89 Växjö

Magnus Petersson	Skogsbrukschef	0470-893 53	magnus.petersson@sodra.com
Henrik Holmberg	Chef skogsskötsel	0470-893 65	henrik.holmberg@sodra.com
Joel Persson	Chef skogsteknik	0470-856 29	joel.persson@sodra.com
Jonas Hafmar	Utvecklare skogsteknik och entreprenörsfrågor	0470-892 10	jonas.hafmar@sodra.com
Linus Wildmark	Verksamhetsutvecklare	0470-890 44	linus.wildmark@sodra.com
Pehr Sundblad	Transportutvecklare	0470-855 61	pehr.sundblad@sodra.com
Patrik Lindenbjär	Apteringsspecialist	0470-892 15	patrik.lindenbjar@sodra.com
Anders Ekstrand	Lövskogsspecialist	0470-855 01	anders.ekstrand@sodra.com
Jessica Nordin	Miljöchef	0470-890 94	jessica.nordin@sodra.com